

TALOUSARVIOALOITE 146/2009 vp

Määrärahan osoittaminen lottien ja sotaorpojen kuntoutukseen

Eduskunnalle

Lottien tarkoituksena oli sotien aikana 1939—1944 avustaa sotilaita tai vapauttaa miehiä sotilaiksi muista tehtävistä. Varhaisessa vaiheessa havaittiin, että asevelvollisia ei olisi riittävästi Suomen puolustamiseen. Lotat vapauttivat sota-vuosina toimillaan noin 100 000 miestä maan-puolustustehtäviin. Lottien toiminta oli aseeton-ta. Talvi- ja jatkosodan aikana noin 40 000 lottaa työskenteli armeijan apuna huolto- ja esikunta-tehtävissä sekä ilmavalvonnassa. Kenttälottat toi-mivat sotatoimialueella muun muassa puhelin-keskusten hoitajina, puhelinpäivystäjinä, toimis-tolottina, kanttiinin hoitajina sekä lääkärin avustajina rintaman välittömässä läheisyydessä ja kenttäsairaaloissa.

Lotat tekivät arvokasta ja raskasta työtä sekä rintamalla että kotirintamalla. Monet heistä menettivät terveytensä sodan aikana. Samoin monet jäivät leskeksi jääden huolehtimaan perheestä ja perheen elättämisestä yksinään. Lottien ja veteraanien rivit harvenevat, keski-ikä on selkeästi päälle 80 vuoden. Lottien kuten veteraanienkin toimintakyky säilyisi pidempään, mikäli omatoimista selviytymistä tuettaisiin tehokkaasti. Heidän kuntoutukseensa ja kotiapuunsa tulee panos-taa nyt, kun siihen vielä on mahdollisuus.

Riittävä, asianmukainen ja säännöllisesti ta-pahtuva kuntoutus turvaa ikääntyneiden lottien ja veteraanien kyvyn selviytyä omin avuin päivit-

täisistä toiminnoista kotiloissa ja antaa heille mahdollisuuden selviytyä kotonaan mahdolli-simman pitkään. Näin myös vähenee kalliin lai-toshoidon tarve. Avainasemassa ovat olosuhteet kotona ja selviytyminen kotiolosuhteissa sekä lo-tille että hänen mahdollisesti elossa olevalle puol-isolleen.

Lottien ja veteraanien joukko harventuu enti-sestään, mutta heidän tarvitsemansa hoidon mää-rä koko ajan kasvaa. Muutamien vuosien päästä kuntoutusrahoja ei tarvita lainkaan — siihen saakka heidän inhimillisen kohtelunsa ja hyvän hoitonsa eteen on tehtävä kaikki voitava. Tähän mennessä lotille ei ole myönnetty minkäänlaisia erityistukia ja -palveluita normaalien kaikille kansalaisille suunnattujen palveluiden lisäksi. Tunnustuksena lottien erittäin arvokkaasta ja pyyteettömästä työtä sota- ja kotirintamalla yh-teiskunnan tulisi vielä heidän viimeisten elinvuo-sien aikana turvata heille hyvät kuntoutus- ja ko-dinhoitopalvelut.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 33.50.55 lisäyksenä 1 000 000 euroa kuntien jär-jestämien avopalvelujen rahoittamiseen lotille ja sotaorvoille.

TAA 146/2009 vp — Pertti Hemmilä /kok

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Pertti Hemmilä /kok